

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 640/2017-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou KOTRUSZ – BENČÍK, s. r. o., Štefánikova 57, Nitra, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Juraj Kotrusz, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 181/2015 z 18. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. júla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 181/2015 z 18. mája 2016 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Zo sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že sťažovateľ bol jedným z dvoch žalobcov v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 7 C 53/2009 o vypratanie nehnuteľnosti a o zriadenie vecného bremena. Okresný súd rozsudkom z 12. decembra 2013 zamietol návrh sťažovateľa na vypratanie nehnuteľnosti a zriadil vecné bremeno k časti nehnuteľnosti v spoluvlastníctve sťažovateľa, uložil žalovaným v 1. a 2. rade zaplatiť sťažovateľovi a žalobkyni v 2. rade spoločne a nerozdielne náhradu za zriadenie vecného bremena, uložil sťažovateľovi a žalobkyni v 2. rade povinnosť nahradiť trovy konania žalovaných v 1. a 2. rade a uložil sťažovateľovi a žalobkyni v 2. rade povinnosť nahradiť trovy konania štátu. Na základe sťažovateľom podaného odvolania rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) svojím uznesením sp. zn. 5 Co 782/2014 z 12. novembra 2014 tak, že rozsudok okresného súdu *„... v napadnutej časti výroku týkajúceho sa povinnosti odporcov v 1. a 2. rade zaplatiť navrhovateľom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne náhradu za zriadenie vecného bremena v sume 3.833,21 eura, ako aj v časti výrokov o náhrade trov konania a náhrade trov konania zrušuje a vec vracia v rozsahu zrušenia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie“*. Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, odmietol.

3. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv (bod 1) uznesením krajského súdu, ktorý považoval sťažovateľom podané odvolanie za podané iba v časti týkajúcej sa súdom určenej náhrady za zriadenie vecného bremena vo výške 3 833,21 € a v časti náhrady trov konania, a to napriek tomu, že podľa sťažovateľa z obsahu podaného odvolania je zrejmé, že je podané proti všetkým výrokom rozsudku okresného súdu. Odôvodnenie takéhoto postupu krajským súdom považuje sťažovateľ za *„nedostatočné a nepreskúmateľné, nakoľko z jeho obsahu nie je možné zistiť z akých vyjadrení alebo iných skutočností k tomuto záveru súdu dospel“*. Sťažovateľ je toho názoru, že *„pri takejto, pre odvolací súd kľúčovej otázke, sa mal súd podrobne vysporiadať s podkladmi a právnymi úvahami, ktoré*

ho viedli k takému záveru, a to napriek obsahu odvolania“. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že jeho úmysel napadnúť rozsudok okresného súdu vo všetkých jeho výrokoch je jednoznačne a nespochybniteľne prezentovaný v samotnom odvolaní. Napriek tomu je sťažovateľ toho názoru, že pokiaľ jeho podanie vyhodnotil krajský súd ako rozporuplné v otázke rozsahu podaného odvolania, mal ho vyzvať na jeho opravu alebo doplnenie v zmysle § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Postupom krajského súdu, ktorý nepreskúmaval ostatné výroky rozsudku okresného súdu, došlo podľa sťažovateľa k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom, čo predstavovalo vadu konania podľa § 237 písm. f) OSP. Najvyšší súd sa týmito argumentmi sťažovateľa uvedenými v dovolaní nezaoberal, čo podľa sťažovateľa zakladá nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia. Sťažovateľ v závere sťažnosti namieta aj vadu konania na okresnom súde, ktorého rozsudkom zriadené vecné bremeno podľa sťažovateľa *«nesplňa zákonné požiadavky na vecné bremeno zriaďované podľa § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), keďže nepredstavuje také vecné bremeno, ktoré je nevyhnutné na výkon vlastníckeho práva žalovaných v rozsahu, v akom sa ochrany tohto vlastníckeho práva domáhajú»*. Zriadenie vecného bremena nedosahuje zákonom požadovaný účel v zmysle § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka, a preto je výrok rozsudku okresného súdu o zriadení vecného bremena nezákonný. Sťažovateľ namieta aj doručenie rozsudku okresného súdu sťažovateľovi a žalobkyni v 2. rade v odlišnom znení, keď k rozsudku doručenému sťažovateľovi bol priložený iný geometrický plán ako ten, ktorý mal v súlade s výrokom rozsudku tvoriť jeho neoddeliteľnú súčasť.

4. Na základe uvedených dôvodov sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie sťažovateľom označených práv (bod 1) „v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 181/2015“, napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Tvrdenia o porušení práv iným subjektom (okresným súdom, resp. krajským súdom), ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť jeho argumentácie (obdobne III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

8. Ústavný súd sa preto zaoberal namietaným porušením základných práv v rozsahu, v akom ich sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, v sťažnosti pred ústavným súdom vymedzil v petite návrhu, t. j. skúmal, či uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 181/2015 z 18. mája 2016 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

10. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

11. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

12. Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou. Preto nie je zásadne oprávnený

preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

13. Z uvedených aspektov preto ústavný súd pristúpil k preskúmaniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

14. Najvyšší súd v napadnutom uznesení okrem iného uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

1. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno - iba v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

Dovolanim možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. d O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. d O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Dovolanim napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky žiadneho z uvedených uznesení; dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

2. Prípustnosť dovolania navrhovateľa 1/ by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej zo závažných procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p. Povinnosť odvolacieho súdu skúmať, či nedošlo k týmto vadám, vyplýva z § 242 ods. 1 O.s.p. Podľa ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť

účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až d a g/ O.s.p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

3. Navrhovateľ 1/ v dovolaní uvádza, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesné nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

3.1. Dovolateľ namieta, že odvolací súd neposúdil zákonnosť prvostupňového rozsudku v jeho plnom rozsahu, ale len čo do výroku o náhrade za zriadené vecné bremeno, pritom z obsahu jeho odvolania je zrejmé, že smeruje voči všetkým výrokom prvostupňového rozhodnutia.

Navrhovateľ 1/ v danom prípade vytýka odvolaciemu súdu absenciu rozhodnutia (t.j. „nerozhodnutie“) o časti jeho odvolania. K tomu dovolací súd uvádza, že z ustanovenia § 152 ods. 2 O.s.p. (ktoré platí aj pre odvolacie konanie) vyplýva, že rozsudkom sa má rozhodnúť o celej prejednáwanej veci. V prípade, že odvolací súd v rozpore so zákonnou

povinnosťou nerozhodol o určitom nároku navrhovateľa 1/ uplatneného v konaní, ide o čiastočné rozhodnutie, avšak dotknutý účastník sa nemôže domáhať jeho nápravy prostredníctvom dovolania. Predmetom dovolania, a tým aj možnej nápravy prostredníctvom do volacieho prieskumu, môže byť iba konkrétny (existujúci) výrok, ktorý tvorí súčasť výrokovvej časti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porovnaj napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 236/2004 a sp. zn. 6 Cdo 171/2010). Navrhovateľ 1/ teda neprípustné a nad rámec vymedzený predmetom možného dovolacieho prieskumu spochybňuje neexistujúci výrok rozhodnutia odvolacieho súdu (vo veci samej) namietaním existencie vady konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

3.2. Dovolateľ považuje zdôvodnenie postupu odvolacieho súdu pri posúdení rozsahu odvolania za nedostatočné a nepreskúmateľné. Najvyšší súd k tomu uvádza, že judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď najmä aktuálne rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016.

Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo;

odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje vysvetlenie dôvodu, na ktorom odvolací súd založil svoj postup.

3.3 Navrhovateľ I/ v dovolaní vyjadruje presvedčenie, že vecné bremeno zriadené prvostupňovým rozsudkom nespĺňa zákonné požiadavky podľa § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. Namíeta teda nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorom spočíva prvostupňové rozhodnutie (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Pre uvedené platí výklad obsiahnutý v bode 3.1. tohto odôvodnenia, keďže dovolateľ sa domáha nápravy rozhodnutia vo výroku, o ktorom odvolací súd nerozhodoval. Predmetom dovolania môže byť iba výrok, ktorý bol vydaný odvolacím súdom. Z tohto dôvodu sa dovolací súd nemohol zaoberať vecnou stránkou uvedenej námietky.

3.4 Dovolanie je navrhovateľom I/ odôvodnené aj existenciou inej vady, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesné prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (pozn.: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania.

4. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie navrhovateľa I/ v zmysle § 239 O.s.p. prípustné nie je a v konaní neboli zistené žiadne vady v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto odmietol jeho dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.»

15. Po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že sa nestotožňuje s námietkami sťažovateľa o nepreskúmateľnosti rozhodnutia najvyššieho súdu vzhľadom na nevysporiadanie sa s jeho dovolacími námietkami.

S prihliadnutím na citovanú časť odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd ako dovolací súd sa v ňom zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s dovolacími dôvodmi sťažovateľa [§ 237 ods. 1 písm. f) OSP], s ktorými sa nestotožnil, a preto jeho dovolanie odmietol ako neprípustné. Najvyšší súd svoj záver o neprípustnosti dovolania sťažovateľa v rozsahu dovolacích námietok vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, preto tento jeho záver nemožno považovať za nepreskúmateľný. Ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.), ktorý by nemal oporu v zákone. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcich prípustnosť dovolania v občianskoprávných veciach). Skutočnosť, že najvyšší súd kvalifikoval dovolanie sťažovateľa ako neprípustné a že pri tom vyslovil právny názor, s ktorým sa sťažovateľ nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení práva na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie podľa označeného článku ústavy a dohovoru.

16. Vychádzajúc zo svojej doterajšej judikatúry ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 74/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 46/03). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je

otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 35/02).

17. Ústavný súd poukazuje na to, že súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného práva. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené (IV. ÚS 245/2010). Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľa k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

18. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a základným právom sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Z tohto dôvodu sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

19. Pretože sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2017